

ชื่อเรื่อง : ผลการพัฒนาโปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตเพื่อลดการเกิดแผลกดทับและความพึงพอใจของผู้ป่วยติดเตียงและผู้ดูแลจังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย พร้อมหน่วยงาน : ตรูตา มีธรรม วท.บ, เดือนฉาย โพธิ์งาม พ.บ. กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู

บทนำและวัตถุประสงค์ : การศึกษาเชิงประสิทธิภาพ (Efficacy) แบบ self-controlled intervention มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการหายใจของแผลกดทับ, ความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับ, ความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน, จำนวนและระดับของแผลกดทับของผู้ป่วยติดเตียงที่มีผู้ดูแลก่อนและหลังได้รับโปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต และศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยติดเตียงและผู้ดูแลต่อโปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต

วิธีการศึกษา : กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยติดเตียงที่มีผู้ดูแลในจังหวัดศรีสะเกษที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ ได้รับการส่งปรึกษาขอรับที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต จากกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู รพ.ศรีสะเกษ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ๑) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ๒) แบบประเมินภาวะเสี่ยงของการเกิดแผลกดทับ (Braden Scale) ๓) แบบประเมินความสามารถประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) ๔) แบบประเมินการหายใจของแผลกดทับ (PUSH tool) ๕) โปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะของอาสาสมัครและผลการศึกษาความพึงพอใจสถิติ dependent samples t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับ สถิติ Signed Rank test เปรียบเทียบความแตกต่าง จำนวนและระดับแผลกดทับ คะแนนการหายใจของแผลกดทับ คะแนน ADL ระหว่างก่อนและหลังจากที่ได้รับโปรแกรมกายภาพบำบัดและที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตกำหนดระดับนัยสำคัญที่ p-value น้อยกว่า ๐.๐๕

ผลการศึกษา : พบว่าภายหลังเข้าร่วมโครงการ ๓ เดือน ความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับ ($P=0.0017$), คะแนนการหายใจของแผลกดทับ, จำนวนและระดับของแผลกดทับลดลง มีความแตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) ในขณะที่ระดับความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) ก่อนและหลังได้รับโปรแกรมไม่แตกต่างกัน ($p=0.063$) ความพึงพอใจโดยรวมของผู้ป่วยและผู้ดูแลต่อการได้รับโปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต ในระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ ๙๖.๗ โดยความพึงพอใจมากที่สุดถึงมากที่สุดเป็นเรื่องการประหยัดค่าไฟฟ้าถึงร้อยละ ๑๐๐

สรุปและข้อเสนอแนะ : โปรแกรมกายภาพบำบัดร่วมกับการใช้ที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต มีประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการนำมาใช้ในการลดการเกิดแผลกดทับ, ลดความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับ มีประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาโปรแกรมกายภาพบำบัดและการจัดหาที่นอนลมจากถุงน้ำยาล้างไต เบิกจ่ายให้ผู้ป่วยติดเตียงได้ตามสิทธิ นำกลับไปใช้ที่บ้านเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากแผลกดทับ ตอบสนองต่อนโยบาย Long term care